

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΙΤΣΗ
ΕΜΠΟΡΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - 4η κατεύθυνση (Οικονομικό)
Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΒΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4

ΜΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ 4 ΟΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ: Εμπορικά Β΄ Λυκείου, Δ΄ Έκδοση 2026,
Εμπορική Δακτυλογραφία Β΄ Λυκείου, Α΄ Έκδοση 2026,
Βοήθημα Καθηγητή

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Ο Γενικός σκοπός του μαθήματος των Εμπορικών περιγράφεται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ):
https://sch.cy/sm/215/ap_genikos_skopos_mathimatos.pdf

Ο σκοπός του μαθήματος των Εμπορικών είναι η κατανόηση από τους μαθητές του τρόπου διεκπεραίωσης, τόσο του εσωτερικού, όσο και του εξωτερικού εμπορίου. Επιπρόσθετα, αναμένεται οι μαθητές να επισημαίνουν τον ρόλο και τη σημαντικότητα όλων των βοηθητικών υπηρεσιών στη διαδικασία διεκπεραίωσης του εμπορίου. Πρόσθετα στοιχεία στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΝ: https://sch.cy/sm/215/ap_genikos_skopos_kata_taxi.pdf

Κεφάλαιο/Ενότητα/Υποενότητα	Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας	Ενδεικτικές Δραστηριότητες	Περ.
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση:	Έννοιες/Πληροφορίες - Δεξιότητες/Στρατηγικές σκέψης - Στάσεις/Αξίες		

Διδακτικό βιβλίο: Εμπορικά Β΄ Λυκείου, Δ΄ Έκδοση 2026

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Βοηθητικές υπηρεσίες εμπορίου

11

1. Εισαγωγή	- Να αναγνωρίζουν τις βασικές βοηθητικές υπηρεσίες	- Παρουσίαση βοηθητικών υπηρεσιών εμπορίου	Να συνεργάζονται για την οργάνωση της λειτουργίας των βοηθητικών υπηρεσιών του εμπορίου και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών τους λειτουργιών, αναδεικνύοντας τη σημασία της συνεργασίας, της αποδοτικότητας και της εξυπηρέτησης των πελατών.
2. Εφοδιαστική αλυσίδα (ΕΑ) και Διοίκηση Logistics	- Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά της εφοδιαστικής αλυσίδας και τον ρόλο της στη διαχείριση ροής προϊόντων και πληροφοριών, καθώς και τη συμβολή των logistics στην αποτελεσματική λειτουργία των επιχειρήσεων.	- Ορισμός εφοδιαστικής αλυσίδας - Η έννοια της Διοίκησης της Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Να συνεργάζονται για την οργάνωση μιας διαδικασίας εφοδιαστικής αλυσίδας και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών σταδίων της, αναδεικνύοντας τη σημασία της συνεργασίας, της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικής διαχείρισης.

2.1 Μεταφορές

- Να κατανοούν την ανάγκη για μεταφορά εμπορευμάτων για ανταλλαγή	- Πρώτα μέσα μεταφοράς	<i>Να συνεργάζονται για την οργάνωση μιας διαδικασίας μεταφοράς και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών σταδίων της, αναδεικνύοντας τη σημασία της αποδοτικότητας, της ασφάλειας και της συμβολής των μεταφορών στο διεθνές εμπόριο.</i>
- Να εξηγούν τη σημασία των εμπορευματικών μεταφορών στο εμπόριο	- Η σημασία των εμπορευματικών μεταφορών στο εμπόριο	
- Να αναγνωρίζουν τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του κατάλληλου μέσου μεταφοράς	- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχουν τα μεταφερόμενα εμπορεύματα	
- Να ταξινομούν τα μέσα μεταφοράς σε χερσαία, θαλάσσια και εναέρια	- Κατηγορίες συγκοινωνιών: χερσαίες, θαλάσσιες και εναέριας.	
- Να περιγράφουν και να αξιολογούν τα κριτήρια επιλογής τους	- Τα κριτήρια επιλογής μέσου βάσει χαρακτηριστικών φορτίου	
- Να κατανοούν και να περιγράφουν τις κύριες κατηγορίες χερσαίας μεταφοράς	- Α. Οδικές Μεταφορές - Β. Σιδηροδρομικές Μεταφορές	
	- Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε μέσου μεταφοράς	
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία του συγκοινωνιακού δικτύου	- Το οδικό και το σιδηροδρομικό δίκτυο - Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός τους	

- Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά της τηλεματικής και τον ρόλο της στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων μεταφοράς και στη διαχείριση των logistics.	- Η έννοια της τηλεματικής ως συνδυασμός τηλεπικοινωνιών και πληροφορικής - Η συλλογή και ανάλυση δεδομένων μεταφοράς και η εφαρμογή σε logistics και διαχείριση στόλου	<i>Να συνεργάζονται για την οργάνωση μιας διαδικασίας διαχείρισης μεταφορών με τη χρήση τηλεματικής και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών σταδίων της, αναδεικνύοντας τη σημασία της τεχνολογίας, της αξιοπιστίας και της βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πελατών.</i>
- Να επεξηγούν τις λειτουργίες και τις εφαρμογές της τηλεματικής	- Οι λειτουργίες της τηλεματικής - Οι εφαρμογές της τηλεματικής - Η χρήση των εφαρμογών τηλεματικής	
- Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά των θαλάσσιων μεταφορών και τον ρόλο τους στη διακίνηση αγαθών και στην ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου	- Θαλάσσιες μεταφορές	<i>Να συνεργάζονται για την οργάνωση μιας διαδικασίας μεταφοράς μέσω θαλάσσιων και εναέριων μέσων και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών σταδίων της, αναδεικνύοντας τη σημασία της αποτελεσματικότητας, της επιλογής μέσου και της συμβολής τους στο διεθνές εμπόριο.</i>
	- Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα	

	- Να αναγνωρίζουν τη σημασία του λιμανιών και λιμενικών εγκαταστάσεων	- Λιμάνια και λιμενικές εγκαταστάσεις - Βασικά κριτήρια	<i>Να συγκροτούν και να παρουσιάζουν ομαδική εργασία που να αναδεικνύει τον ρόλο των βοηθητικών υπηρεσιών και τη συνεργασία των φορέων, παρουσιάζοντας τη συμβολή τους στην ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς.</i>
	- Να ταξινομούν τα φορτηγά πλοία και να αναλύουν τα χαρακτηριστικά τους	- Κατηγορίες πλοίων	
	- Να κατανοούν τη σημασία της πληροφόρησης μέσω διαδικτύου για την οργάνωση θαλάσσιων μεταφορών	- Διαδικτυακές πληροφορίες ναυτιλιακών επιχειρήσεων	
	- Να περιγράφουν τη σημασία των λιμανιών της Κύπρου για το θαλάσσιο εμπόριο και να εξηγούν τον ρόλο του κυπριακού νηολογίου και τα οφέλη που προκύπτουν από την εγγραφή πλοίων σε αυτό	- Λιμάνια της Κύπρου - Κυπριακός εμπορικός στόλος	
	- Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά των εναέριων μεταφορών και τον ρόλο τους στη διακίνηση αγαθών και στην ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου	- Εναέριες μεταφορές	
		- Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα	
	- Να κατανοούν τη σημασία της αναζήτησης πληροφοριών αποστολής μέσω διαδικτύου	- Διαδικτυακή αναζήτηση πληροφοριών	
2.2 Αποθήκευση και διαχείριση αποθεμάτων	- Να ορίζουν την έννοια της αποθήκης	- Ο ορισμός της αποθήκης	<i>Να συνεργάζονται για την οργάνωση μιας διαδικασίας λειτουργίας αποθήκης και να δημιουργούν εργασία παρουσίασης των βασικών σταδίων της, αναδεικνύοντας τη σημασία της οργάνωσης,</i>

			της τεχνολογίας και της ανταγωνιστικότητας.
		- Ο ρόλος της αποθήκης	
	- Να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά της αποθήκης για να εκληφθεί ως οργανωμένη και σύγχρονη	- Οι απαιτήσεις που ικανοποιούνται	
	- Να κατανοούν τη σημασία της αποθήκευσης	- Ο στόχος της αποθήκευσης	
		- Οι εργασίες της αποθήκευσης ως κύριο τμήμα των λειτουργιών της Διοίκησης Logistics	
	- Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τα οφέλη από τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης αποθήκης	- Η σημασία της οργάνωσης και της χρήσης νέων τεχνολογιών	
	- Να κατανοούν τη χρήση της καρτέλας προϊόντων	- Καρτέλα προϊόντων	
2.3. Τελωνειακές διαδικασίες	- Να αντιλαμβάνονται τι είναι το Τελωνείο	- Η σημασία του Τελωνείου	
		- Ο ρόλος των Τελωνείων	
	- Να περιγράφουν τη διαδικασία που θέτει τα εμπορεύματα σε ελεύθερη κυκλοφορία	- Θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία (εκτελώνιση ή τελωνισμός)	
	- Να παραθέτουν τις δασμολογικές διακρίσεις για τελωνιακούς σκοπούς	- Οι δασμολογικές διακρίσεις	
	- Να ορίζουν την έννοια της διασάφησης	- Η έννοια της διασάφησης	
	- Να εξηγούν τη διαδικασία που ακολουθείται στη διασάφηση	- Η υποβολή της διασάφησης	
	- Να αναφέρουν τα στοιχεία που περιέχονται στη διασάφηση	- Οι βασικές πληροφορίες που συμπεριλαμβάνονται στη διασάφηση	
	- Να περιγράφουν τη διαδικασία που ακολουθείται στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται οποιεσδήποτε παρατυπίες η/και αναληθείς δηλώσεις		
4. Ασφαλιστικές Υπηρεσίες	- Να εξηγούν τη σημασία των ασφαλιστικών υπηρεσιών ως βοηθητικής υπηρεσίας του εμπορίου		

	- Να αναγνωρίζουν τον ρόλο των βασικών φορέων της ασφαλιστικής αγοράς	- Φορείς ασφαλιστικής αγοράς	
	- Να περιγράφουν πώς οι αντασφαλιστικές εταιρείες παρέχουν προστασία στα ταμεία των ασφαλιστικών εταιρειών	- Αντασφαλιστικές Εταιρείες	
	- Να εξηγούν τον κίνδυνο στο εμπόριο		
	- Να αναγνωρίζουν τους βασικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι εμπορικές επιχειρήσεις	- Οι μορφές κινδύνου	
	- Να περιγράφουν τους κυριότερους τύπους ασφαλίσεων που χρησιμοποιούνται για την προστασία των εμπορικών συναλλαγών	- Τύποι ασφάλισης εμπορικών επιχειρήσεων	
5. Τράπεζες	- Να εξηγούν την έννοια της τράπεζας	- Η έννοια της τράπεζας	
	- Να περιγράφουν τη σημασία των τραπεζών στην οικονομία		
	- Να αναγνωρίζουν τους τύπους των τραπεζών	- Τύποι τραπεζών	
	- Να κατανοούν και να περιγράφουν τον ρόλο των τραπεζών ως βοηθητικής υπηρεσίας του εμπορίου	- Τρόποι υποστήριξης του εμπορίου από τις τράπεζες	
Επανάληψη – Διαγωνίσματα – Ανατροφοδότηση			3
Δημιουργικές εργασίες και παρουσίασή τους στην τάξη (οι δημιουργικές εργασίες θα είναι κατά τη διάρκεια ή στο τέλος κάθε ενότητας)			
ΣΥΝΟΛΟ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ			14

ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Η/Υ

Περίοδοι διδασκαλίας εβδομαδιαία: **2** (η Δακτυλογραφία θα διδάσκεται 2 περιόδους την εβδομάδα)

Διδακτικά βιβλία:		Εμπορική Δακτυλογραφία Β΄ Λυκείου, Α΄ Έκδοση 2026, Πληκτρολόγηση δι'αφής σε Η/Υ, Τρίτη έκδοση, ανατύπωση 2011		
Επιστολές: - Σύγχρονη (γύμν.131, 132, 135, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 171) - Κλασική (γύμν.146,147, 172) - Ημικλασική (γύμν.148,150,173) - Χειρόγραφες (γύμν.187-188) - Κυβερνητικές (γύμν.157-161) - Προσωπικές – Φιλικές (γύμν.162-163)	- Να δακτυλογραφούν εμπορική ή κυβερνητική ή προσωπική επιστολή - Να χειρίζονται και να δακτυλογραφούν μια χειρόγραφη επιστολή	- Τα μέρη της εμπορικής επιστολής - Άλλα στοιχεία της εμπορικής επιστολής - Σύγχρονη διάταξη της εμπορικής επιστολής - Κλασική και ημικλασική διάταξη της εμπορικής επιστολής - Κυβερνητικές και προσωπικές επιστολές - Χειρισμός και δακτυλογράφιση μιας χειρόγραφης επιστολής		14
Σημειώματα (γύμν.191,192,193,195) σελ.174-178	- Να δακτυλογραφούν σημειώματα, τηλεομοιότυπα και βιογραφικά σημειώματα	- Δακτυλογράφηση διαφόρων εντύπων		3
Τηλεομοιότυπο (γυμν.239, 240) σελ.201-202				1
Βιογραφικό Σημείωμα Γύμν: 242, 243, 244 σελ. 204-206	- Να δακτυλογραφούν βιογραφικό σημείωμα με διαστάσεις σειρών, στηλών, συγχώνευση και τοποθετώντας τους στο κέντρο της σελίδας			2
Πίνακες: - με 4 στήλες με υπότιτλους ενός επιπέδου - με 4 στήλες με υπότιτλους δύο επιπέδων και υποσημείωση	- Να κατανοούν την κατασκευή πίνακα - Να δακτυλογραφούν απλούς πίνακες και καταστάσεις με διαστάσεις σειρών, στηλών, συγχώνευση και τοποθετώντας τους στο κέντρο της σελίδας	- Η κατασκευή πίνακα		4

- με 5 στήλες με υπότιτλους τριών επιπέδων και υποσημείωση - με κατακόρυφους υπότιτλους - με 6 στήλες και κατακόρυφους υπότιτλους (γύμν. 203, 204, 205, 209, 210, 212)				
Πρόσκληση σε Συνεδρία (γύμν.245, 246, 247) σελ. 207-209	- Να δακτυλογραφούν προσκλήσεις συνεδριών	- Η πρόσκληση σε Συνεδρία		2
Επανάληψη - Διαγώνισμα - Ανατροφοδότηση				2
Επαναλήψεις – Θέματα εξετάσεων Μέσου Επιπέδου και εξετάσεων Ταχύτητας		https://www.moec.gov.cy/ypexams/exams/daktylografia_stenografia.html		6
ΣΥΝΟΛΟ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ				34

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ ή ΟΜΑΔΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ή/ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Δύο (2) 40' λεπτά διαγωνίσματα	α. Συμμετοχή μαθητή/τριας στην τάξη • Ενδιαφέρον για το μάθημα • Προφορική συμμετοχή • Δραστηριότητες στην τάξη • Δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης/ετεροαξιολόγησης β. Κατ' οίκον εργασία • Ασκήσεις εμπέδωσης ή/και εμβάθυνσης • Ασκήσεις επαναφοράς γνώσης που θα θεωρείται προαπαιτούμενη για το επόμενο μάθημα • Εργασίες για καλλιέργεια ανώτερων νοητικών δεξιοτήτων	Εκπόνηση γραπτής εργασίας-πρότζεκτ και παρουσίασή της στην τάξη. Μέσω της γραπτής εργασίας να προωθούνται και να αξιολογούνται δεξιότητες όπως η επίλυση προβλημάτων, η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα, η καινοτομία, η εφαρμογή γνώσεων σε πραγματικές καταστάσεις, η επικοινωνία, η παρουσίαση, η οργάνωση σκέψης (πρόλογος, περιεχόμενο, επίλογος) και οι μεταγνωστικές δεξιότητες. Έμφαση αξιολόγησης στην παρουσίαση ενώπιον της ομάδας ολομέλειας της τάξης.	Σύντομες μικρές ασκήσεις με μέγιστη διάρκεια 10 λεπτών. <u>Οι ασκήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις που εξετάζουν την κατάκτηση του μαθησιακού στόχου, όπως:</u> πολλαπλής επιλογής, ορθού/λάθους, συμπλήρωσης, αντιστοίχισης, ανοικτού τύπου, επίλυση προβλήματος, έκφρασης.	Εθελοντική συμμετοχή σε διαγωνισμούς/προγράμματα/ολυμπιάδες, όπως: Πρόγραμμα Μαθητικής Επιχείρησης- Junior Achievement, Ιδεοδρόμιο, Global Money Week, Παγκύπρια Λογιστική Ολυμπιάδα, Παγκύπρια Οικονομική Ολυμπιάδα, Διεθνής Οικονομική Ολυμπιάδα.